

Skládání dvou momentů hybnosti

- Celkový moment hybnosti $\hat{J}_i = \hat{J}_i^{(1)} + \hat{J}_i^{(2)}, \quad [\hat{J}_k, \hat{J}_l] = i\hbar\varepsilon_{klm}\hat{J}_m$

$$\hat{J}_3|j_1, j_2, j, m\rangle = m\hbar|j_1, j_2, j, m\rangle, \quad \hat{J}^2|j_1, j_2, j, m\rangle = \hbar^2 j(j+1)|j_1, j_2, j, m\rangle$$

- Převodní vztahy mezi bazemi

$$\begin{aligned} |j_1, j_2, j, m\rangle &= \sum_{m_1=-j_1}^{j_1} \sum_{m_2=-j_2}^{j_2} (j_1, j_2, m_1, m_2|j, m)|j_1, m_1\rangle \otimes |j_2, m_2\rangle \\ |j_1, m_1\rangle \otimes |j_2, m_2\rangle &= \sum_{j=|j_1-j_2|}^{j_1+j_2} \sum_{m=-j}^j (j_1, j_2, m_1, m_2|j, m)|j_1, j_2, j, m\rangle \end{aligned}$$

- Clebsch-Gordonovy koeficienty - výběrová pravidla

$$(j_1, j_2, m_1, m_2|j, m) \neq 0 \implies m_1 + m_2 = m, \quad |j_1 - j_2| \leq j \leq j_1 + j_2$$

Integrál součinu tří kulových funkcí

$$\int_0^{2\pi} d\varphi \int_0^\pi \sin\theta d\theta \bar{Y}_{l_1, m_1} Y_{l_1, m_1} Y_{l_2, m_2} = \sqrt{\frac{(2l_1+1)(2l_2+1)}{4\pi(2l+1)}} (l_1, l_2, 0, 0|l, 0)(l_1, l_2, m_1, m_2|l, m)$$

Skalární, vektorové a ireducibilní tenzorové operátory

- Skalární a vektorový operátor $[\hat{J}_i, \hat{A}] = 0, \quad [\hat{J}_k, \hat{V}_l] = i\hbar\varepsilon_{klm}\hat{V}_m$

- Ireducibilní tenzor řádu $k \quad \hat{\mathbb{T}}^{(k)} = \left\{ \hat{T}(k, -k), \hat{T}(k, -k+1), \dots, \hat{T}(k, k) \right\}$

$$[\hat{J}_3, \hat{T}(k, q)] = \hbar q \hat{T}(k, q), \quad [\hat{J}_\pm, \hat{T}(k, q)] = \alpha_{kq}^\pm \hat{T}(k, q \pm 1)$$

- Převod mezi vektorovým operátorem a ITO 1. řádu

$$\hat{V}(1, 1) = -\frac{1}{\sqrt{2}} (\hat{V}_1 + i\hat{V}_2), \quad \hat{V}(1, 0) = \hat{V}_3, \quad \hat{V}(1, -1) = \frac{1}{\sqrt{2}} (\hat{V}_1 - i\hat{V}_2)$$

- Wigner-Eckartův teorém

$$\langle a, j_1, m_1 | \hat{T}(k, q) | b, j_2, m_2 \rangle = \frac{(-1)^{j_1+k-j_2}}{\sqrt{2j_1+1}} (k, j_2, q, m_2 | j_1, m_1) \langle a, j_1 | | \hat{\mathbb{T}}^{(k)} | | b, j_2 \rangle$$

- Pro vektorové operátory platí ($j \neq 0$) $\langle a, j, m_1 | \hat{V} | a, j, m_2 \rangle = \langle a, j, m_1 | \frac{\hat{J}(\hat{J} \cdot \hat{V})}{j^2} | a, j, m_2 \rangle$

WKB aproximace - kvantovací podmínky

- Body obratu x_i nejsou pevné konce $\frac{1}{\hbar} \int_{x_1}^{x_2} p(x) dx = (n + \frac{1}{2}) \pi, \quad n \in \mathbb{Z}_+$

- Za každý pevný konec musíme na pravé straně přidat $\frac{\pi}{4}$

Matice hustoty

- Výsledky měření $W_{\hat{A}=a,\hat{\rho}} = \text{Tr}(\hat{P}_a\hat{\rho})$, $\langle \hat{A} \rangle_{\hat{\rho}} = \text{Tr}(\hat{A}\hat{\rho})$, $\hat{A} = \sum_{a \in \sigma(\hat{A})} a\hat{P}_a$
- Stav po měření $\hat{A}$, známá/neznámá hodnota $\hat{\rho}_{\hat{A}=a} = \frac{\hat{P}_a\hat{\rho}\hat{P}_a}{\text{Tr}(\hat{P}_a\hat{\rho})}$, $\hat{\rho}_{\hat{A}} = \sum_{a \in \sigma(\hat{A})} \hat{P}_a\hat{\rho}\hat{P}_a$
- Časový vývoj matice hustoty $i\hbar \frac{d}{dt}\hat{\rho} = [\hat{H}, \hat{\rho}]$

Různé obrazy kvantové mechaniky (shodují se v t_0)

- Schrödinger $i\hbar \frac{d}{dt}|\psi(t)\rangle = \hat{H}|\psi(t)\rangle$, $|\psi(t)\rangle = \hat{U}(t, t_0)|\psi(t_0)\rangle$, $i\hbar \frac{d}{dt}\hat{U}(t, t_0) = \hat{H}\hat{U}(t, t_0)$
- Heisenberg $|\psi^H(t)\rangle = \hat{U}^\dagger(t, t_0)|\psi(t)\rangle = |\psi(t_0)\rangle$, $\hat{A}^H(t) = \hat{U}^\dagger(t, t_0)\hat{A}\hat{U}(t, t_0)$

$$\frac{d}{dt}\hat{A}^H(t) = \hat{U}^\dagger(t, t_0) \left(\frac{i}{\hbar} [\hat{H}, \hat{A}] + \frac{\partial \hat{A}}{\partial t} \right) \hat{U}(t, t_0)$$

- Dirac $\hat{H} = \hat{H}_0 + \hat{V}$, $\hat{H}_0|\psi_n\rangle = E_n|\psi_n\rangle$, $\hat{U}_0(t, t_0) = e^{-\frac{i}{\hbar}\hat{H}_0(t-t_0)}$, $\omega_{mn} = \frac{E_m - E_n}{\hbar}$

$$|\psi^D(t)\rangle = \hat{U}_0^\dagger|\psi(t)\rangle, \quad \hat{A}^D = \hat{U}_0^\dagger\hat{A}\hat{U}_0, \quad \frac{d}{dt}\hat{A}^D(t) = \hat{U}_0^\dagger(t, t_0) \left(\frac{i}{\hbar} [\hat{H}_0, \hat{A}] + \frac{\partial \hat{A}}{\partial t} \right) \hat{U}_0(t, t_0)$$

$$i\hbar \frac{d}{dt}|\psi^D(t)\rangle = \hat{V}^D|\psi^D(t)\rangle, \quad |\psi^D(t)\rangle = \sum_m \psi_m^D(t)|\psi_m\rangle, \quad i\hbar \frac{d\psi_m^D}{dt} = \sum_j V_{mj} e^{i\omega_{mj}t} \psi_j^D, \quad V_{mj} = \langle \psi_m | \hat{V} | \psi_j \rangle$$

Spin- $\frac{1}{2}$ v rotujícím magnetickém poli

- Rotující pole v rovině xy $\vec{B}(t) = (B_1 \cos \omega t, -B_1 \sin \omega t, B_0)$, $\hat{H}(t) = -\frac{\mu}{\hbar} \vec{S} \cdot \vec{B}(t)$
- Efektivní hamiltonián $\hat{H}_{ef} = \hat{H}(0) + \omega \hat{S}_3 = \Omega \vec{n}_\Omega \cdot \vec{S}$, $\Omega = \sqrt{\Delta^2 + \omega_1^2}$, $\vec{n}_\Omega = \frac{1}{\Omega}(-\omega_1, 0, \Delta)$
- Evoluční operátor $\hat{U}(t, 0) = e^{\frac{i\omega t \hat{S}_3}{\hbar}} e^{-\frac{i}{\hbar} \Omega t \vec{n}_\Omega \cdot \vec{S}}$, $\omega_0 = \frac{\mu B_0}{\hbar}$, $\omega_1 = \frac{\mu B_1}{\hbar}$, $\Delta = \omega - \omega_0$

Nestacionární poruchová teorie

- Celkový hamiltonián $\hat{H} = \hat{H}_0 + \hat{V}(t)$, $\hat{H}_0|\psi_n\rangle = E_n|\psi_n\rangle$, $\omega_{mn} = \frac{E_m - E_n}{\hbar}$
- Pravděpodobnost přechodu v 1. řádu $W_{i \rightarrow f}^{(1)}(T - T_0) = \frac{1}{\hbar^2} \left| \int_{T_0}^T \langle \psi_f | \hat{V}(t) | \psi_i \rangle e^{i\omega_{fi}t} dt \right|^2$

Teorie rozptylu

- Amplituda rozptylu v 1. Bornově aproximaci (spec. pro $V(r)$)

$$f^{(1)}(\vec{k}', \vec{k}) = -\frac{M}{2\pi\hbar^2} \int_{\mathbb{R}^3} e^{i(\vec{k}-\vec{k}') \cdot \vec{x}'} V(\vec{x}') d^3x' \left(= -\frac{M}{\hbar^2 k \sin \frac{\theta}{2}} \int_0^\infty r' V(r') \sin \left(2kr' \sin \frac{\theta}{2} \right) dr' \right)$$